

Kajaanin Vesi -liikelaitos

Perustehtävä

Kajaanin Vesi -liikelaitos vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisesta vesihuoltolaitostoiminnasta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Huolehtii toiminta-alueellaan asutuksen ja siihen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajan toimintojen veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta sekä jäteveden viemäroinnistä ja käsittelystä kaikissa olosuhteissa. Huolehtii tarvitsemiensa laitosten ja verkostojen suunnittelusta, rakentamisesta, huollosta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittamisestä.

Toimintaympäristön muutos

- Turvallisuusympäristön muuttuminen ja varautumisen kehittämisen tarve.
- Kiristynvä lainsäädäntö ja sääntely.
- Ikääntyvä infrastruktuuri ja saneeraustarve.
- Väestö- ja yhdyskuntarakenteen muutokset - asutuksen vesihuollon myynnin väheneminen ja teollisuuden (esim. datakeskukset) sijoittuminen vähäisen vesihuoltokapasiteetin alueille.
- Taloudelliset paineet ja kustannusten hallinta.
- Digitalisaatio, automaatio ja tekoäly - näiden hyödyntäminen ja aiheuttamat vaatimukset.
- Osaajapula ja kilpailu työvoimasta.
- Vesihuoltokentän rakenteellinen uudistuminen.
- Ilmastomuutos ja kiertotalousratkaisut.
- Asiakkaiden odotusten ja palveluvaatimusten kasvu.

Talousarvion perustelut

Painopisteenä perustehtävän mahdollisimman tehokas toteuttaminen ja toimintavarmuuteen keskittyminen.

- Uudistuvan vesihuoltolain velvoitteiden täyttäminen siirtymäaikojen puitteissa.
- Varautumisen ja riskienhallinnan kehittäminen.
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen.
- Vesihuoltokentän rakenteelliseen muutokseen varautuminen.
- Yhdyskuntarakenteen muutoksen vaatimat investoinnit

Rinneahon kaupunginosaan on mitä todennäköisimmin sijoittumassa datakeskustoimintaa pikaisella aikataululla, mikä edellyttää alueen vesihuoltokapasiteetin merkittävää lisäämistä vuoden 2027 aikana. Näitä mahdollisesti merkittäviä investointeja ei ole sisällytetty investointiohjelmaan, koska niiden laajuus ei talousarviota laadittaessa ole tiedossa. Investointi rahoitetaan kiinteistön liittymismaksuilla ja ne lisätään investointiohjelmaan niiden laajuuden selvittyä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2027
Tuottovaatimus	Peruspääoman korko 4 % (785 636 €)
Investointien rahoitus	Vuosittaiset normaalit korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit katetaan tulorahoituksella.

Johtokuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2027
------------------------	---------	--------------

Kaikkien Kajaani

Vesihuoltopalveluiden turvaaminen myös häiriötilanteissa	Riskinarvioinnin täydentäminen	Raakavedenhankinnan riskienhallintasuunnitelma 12.7.2027.
--	--------------------------------	---

Menestyvä Kajaani

Datakeskustoiminnan vaatiman vesihuoltolain mukaisen vesihuollon toteuttaminen.	Rinneahon kaupunginosan vaatiman vesihuoltokapasiteetin kasvattaminen.	Vaihe 1 toteutettu 30.9.2027.
---	--	-------------------------------

Vastuullinen Kajaani

Energiatohokkuuden parantaminen	JETS-sopimuksen mukaisesti (10 %/10 v)	- 1 %
Varmistetaan vesihuolto-omaisuuden käyttökuntoisuus	Omaisuuksienhallintasuunnitelma	Laadittu ja hyväksytty 31.12.2027 mennessä

Tunnusluvut

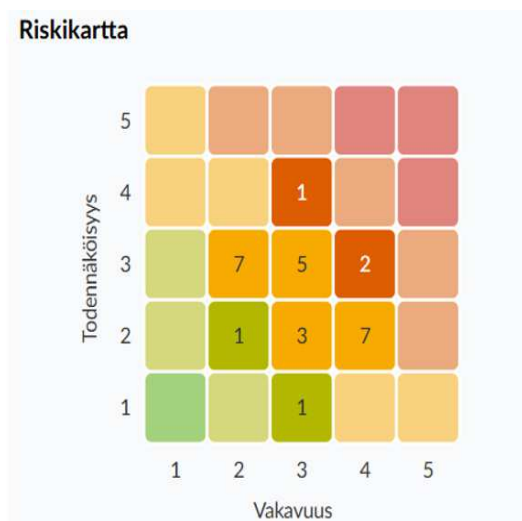
Tunnusluku	TP 2025	Ennuste 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Laskutettu vesimäärä, m ³ /v	1 872 565	1 852 580	1 845 000	1 845 000	1 845 000
Laskutettu jätevesimäärä, m ³ /v	1 762 615	1 753 610	1 736 000	1 736 000	1 736 000
Laskuttamattoman talousveden (hukkavesi) osuus, %	18,6	16,5	16,0	15,5	15,0
Laskuttamattoman jäteveden (vuotovesi) osuus, %	29,8	30,0	30,0	30,0	30,0
Vesihuoltorunkoverkostojen (talous- ja jätevesi) pituus, km	790,9	790,9	790,9	794,3	799,5
Vesihuoltoverkostojen uusiutumisaika (uusi putkimateriaali 100 v), v	151,6	132,4	146,8	176,8	258,2
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut, %	208	203	200	200	200
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon, %	9,4	9,3	8,9	8,8	8,7
Investointien tulorahoitus, %	128	117	134	113	127
Omakotitalon talous- ja jäteveden vertailuhinta (VVY:n laskentatavalla), €/m ³	6,15	6,29	6,49	6,57	6,65

20 – 25 Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.

10 – 16 Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.

4 – 9 Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.

1 – 4 Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Kohde	Riskialue	Riski	RL ↓
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Vahinkoriskit	Vesihuollon fyysiseen infrastruktuuriin tahallinen vaikuttaminen	12
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Operatiiviset riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus.	12
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Strategiset riskit	Lietteen jatkokäsittelyn kustannustason kohtuuton nousu.	12
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Strategiset riskit	Laajennetaan vastuu- tai toiminta-aluetta ilman riittävää ennakko valmistelua.	9
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Vahinkoriskit	Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet).	9
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Taloudelliset riskit	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	9
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Strategiset riskit	Liian laaja (/suppea) perustehtävän määrittely.	9
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Taloudelliset riskit	Hintariski: Materiaalin tai ostopalvelun hinnan nousu	9
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Operatiiviset riskit	Laaja vedenjakeluhäiriö.	8
Liikelaithokset > Kajaanin vesi	Operatiiviset riskit	Vesijohtoverkoston mikrobiologinen tai kemiallinen saastuminen.	8

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet				
Henkilöstöasiat	Kehityskeskustelut käyty kesäkuun loppuun mennessä.				
Henkilöstöasiat	Henkilöstön työssään tarvitsemat pätevyyskortit ovat ajantasalla.				
Taloussuunnittelu	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.				
Kajaanin Vesi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	19,2	19,0	17,0	17,0	17,0

	Tilinpäätös 2025	TA 2026	TA 2027 JK	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	8 328 586	8 483 764	8 814 900	8 903 049	8 992 079
Liiketoiminnan muut tuotot	4 818	9 177	7 432	7 506	7 581
Toimintakulut	-5 984 241	-6 219 141	-6 635 249	-6 725 727	-6 800 953
Henkilöstökulut	-1 332 125	-1 347 299	-1 318 722	-1 331 909	-1 345 228
Palvelujen ostot	-1 402 322	-1 535 060	-1 791 118	-1 809 029	-1 827 119
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 156 820	-1 186 990	-1 190 150	-1 202 052	-1 214 072
Poistot ja arvonalentumiset	-1 975 413	-2 030 391	-2 215 049	-2 261 325	-2 291 908
Muut toimintakulut	-117 562	-119 400	-120 210	-121 412	-122 626
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 349 162	2 273 800	2 187 083	2 184 828	2 198 707
Rahoitustuotot ja kulut +(-)	-771 747	-785 636	-785 636	-785 636	-785 636
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 577 415	1 488 164	1 401 447	1 399 192	1 413 071
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	1 577 415	1 488 164	1 401 447	1 399 192	1 413 071
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 577 415	1 488 164	1 401 447	1 399 192	1 413 071

RAHOITUSOSA 1 000 €	TP 2025	TA 2026	TA 2027 JK	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta	3 553	3 519	3 616	3 661	3 705
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 349	2 274	2 187	2 185	2 199
Poistot- ja arvonalentumiset	1 975	2 030	2 215	2 261	2 292
Rahoitustuotot ja kulut	-772	-786	-786	-786	-786
Investointien rahavirta	-2 774	-3 002	-2 700	-3 250	-2 916
Investointimenot	-2 774	-3 002	-2 700	-3 250	-2 916
Toiminnan ja investointien rahavirta	779	517	916	411	789
Rahoituksen rahavirta	-779	123	123	123	123
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	640	1 039	534	912

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Investointimenot yhteensä	-2 774	-3 002	-2 700	-3 250	-2 916
Tietokoneohjelmistot	-30	0	0	0	0
Tietokoneohjelmistot	-30	0	0	0	0
Rakennukset	-29	0	0	0	0
Talonrakennus uushankinta	-29				
Vesilaitos rakentaminen	-64	-140	-150	-390	-378
Talousvesiverkoston rakentaminen	-4	-140	-100	-360	-378
Vedenottamot rakentaminen	-47	0	-50	-30	0
Vesisäiliöt rakentaminen	-13	0	0	0	0
Vesilaitos saneeraus	-1 302	-1 615	-1 350	-1 710	-910
Talousvesiverkoston saneeraus	-1 268	-1 335	-1 015	-960	-570
Vedenottamot saneeraus	-34	-30	-265	-250	0
Vesisäiliöt saneeraus	0	-250	-70	-500	-340
Viemärilaitos rakentaminen	0	0	0	-290	-516
Jätevesiverkoston rakentaminen	0	0	0	-290	-516
Viemärilaitos saneeraus	-1 328	-1 207	-1 160	-675	-927
Jätevesiverkoston saneeraus	-348	-982	-865	-400	-652
Jätevedenpumppaamot saneeraus	-69	-75	-95	-75	-75
Jätevedenpuhdistamot saneeraus	-911	-150	-200	-200	-200
Lietteenkäsittelyn saneeraus					
Koneet ja kalusto	-20	-40	-40	-185	-185